Lietas Nr. C28365613
Lietas arhīva Nr. C-1415-14/8

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2014.gada 9.septembrī

Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesa

tiesnese I.Risberga,

ar tiesas sēžu sekretāri N.Ļisicku,

izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu akciju sabiedrības „Reverta" prasībā pret /pers. A/ par parāda piedziņu un

konstatēja:

05.07.2013. prasītāja akciju sabiedrības „Reverta" cēla tiesā prasību pret /pers. A/ par parāda piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2007.gada 1.novembrī starp AS „REVERTA" (pirms nosaukuma maiņas - AS "Parex banka") (turpmāk - Prasītājs) un /pers. A/ (turpmāk - Atbildētājs) tika noslēgts kredīta līgums Nr.012-07/96 (turpmāk - Kredīta līgums) par kredīta EUR 14900.00 (turpmāk- Kredīts) izsniegšanu ar atmaksas termiņu 2017.gada 31.oktobri.

Kredīta izsniegšanu apstiprina rīkojuma Nr.FA020975 kopija.

2007.gada 1.novembrī tika noslēgts ķīlājuma līgums Nr.012-07/96-IE1, saskaņā ar kuru Atbildētājs kā nodrošinājumu Kredīta līgumam ieķīlāja sev piederošo nekustamo īpašumu, kas sastāv no zemes gabala un visām citām tā sastāvdaļām, kas atrodas /adrese/, kadastra Nr./numurs A/.

2007.gada 1.novembrī tika noslēgts ķīlājuma līgums Nr.012-07/96-IE2, saskaņā ar kuru Atbildētājs kā nodrošinājumu Kredīta līgumam ieķīlāja sev piederošo nekustamo īpašumu, kas sastāv no 1/5 domājamām daļām no zemes gabala un visām citām tā sastāvdaļām, kas atrodas /adrese/, kadastra Nr./numurs B/.

Kredīta līguma 6.1.punktā starp Pusēm ir nolīgti apstākļi, iestājoties kuriem Prasītājam ir tiesības vienpusēji atkāpties no Kredīta līguma un prasīt pilnīgu izsniegtā un neatmaksātā Kredīta atmaksu pirms galīgā norēķina dienas, par to paziņojot Atbildētājam Kredīta līgumā noteiktajā kārtībā.

Kredīta līguma 6.1.1.apakšpunktā kā viens no šādiem apstākļiem ir noteikts, starp Pusēm nolīgts apstāklis, ka Atbildētājs kavē Kredīta līgumā noteikto maksājumu samaksas termiņus ilgāk nekā 20 kalendāra dienas.

Atbildētājs pēdējo maksājumu EUR 145.00 apmērā veica 2008.gada 16.oktobrī. Ņemot vērā minēto, Prasītājs 2011.gada 29.decembrī Atbildētājam nosūtīja brīdinājumu (paziņojumu) Nr.2.5.1.2.-02/688, kurā norādīja par Kredīta līguma 6.1.1. punktā noteiktā apstākļa konstatēšanu un piedāvāja samaksāt tekošo parādu, precizējot parāda summu, norādot, ka pretējā gadījumā Kredīta līgums tiks izbeigts. Tā ka no Kredīta līguma izrietošie maksājumi netika veikti, tad Prasītājs vienpusēji atkāpās no Kredīta līguma 2012.gada 11.janvārī.

Aprēķins saskaņā ar Kredīta līgumu sastāda:

Neatmaksātā aizdevuma daļa ir EUR 14353.63, kas pēc Latvijas Bankas kursa (l EUR = 0.702804 LVL) sastāda LVL 10087.79.

Saskaņā ar Kredīta līguma II daļā ietverto procentu par Kredīta lietošanu terminu minētie procenti ir aprēķināmi par katru faktisko izsniegtās un neatmaksātās Kredīta summas lietošanas kalendāro dienu, piemērojot Kredīta līguma 1.4.1.punktā noteikto procentu likmi un pieņemot, ka gadā ir 360 dienas.

Neatmaksāto procentu par kredīta lietošanu apmērs ir EUR 2307.83, kas pēc Latvijas Bankas kursa (1EUR - 0.702804 LVL) ir LVL 1621.95.

Saskaņā ar Kredīta līguma 6.2.punktu par jebkuru šajā līgumā noteiktā maksājuma samaksas termiņa kavējumu Prasītājs ir tiesīgs saņemt līgumsodu 0.25% apmērā no savlaicīgi nesamaksātās summas par katru maksājuma kavējuma dienu, sākot ar pirmo maksājumu kavējuma dienu līdz dienai (ieskaitot), kad Atbildētājs veicis pilnīgu nokavēto maksājumu samaksu, vai līdz dienai, kad Prasītājs saskaņā ar līguma 6.1.punkta noteikumiem vienpusējā kārtā izbeidz šo līgumu pirms termiņa.

Līgumsoda apmērs ir EUR 6290.51, kas pēc Latvijas Bankas kursa (1 EUR = 0.702804 LVL) ir LVL 4421.00.

Civillikuma 1759.panta 1.punktā noteikts, ka procenti jāmaksā, arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata, par katru parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs; šādus procentus sauc par nokavējuma procentiem. Savukārt minētā likuma 1765.panta pirmajā daļā noteikts, ka procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā. Ja tas nav darīts, kā arī tajā gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā.

Ņemot vērā minētajās tiesību normās noteikto, Prasītājs ir aprēķinājis likumiskos 6% procentus no simta gadā no neatmaksātās kredīta summas EUR 14353.63 par laika periodu no 2012.gada 12.janvāra (nākamā diena pēc līguma izbeigšanas) līdz 2013.gada 3.jūlijam. Likumisko procentu apmērs ir EUR 1269.41, kas pēc Latvijas Bankas kursa (1 EUR = 0.702804 LVL) ir LVL 892.14.

Kopā parāds par Kredīta līgumu: LVL 10087.79 (neatmaksātā Kredīta daļa) + LVL 1621.95 (neatmaksātie procenti par Kredīta lietošanu) + LVL 4421.00 (līgumsods) + LVL 892.14 (likumiskie nokavējuma procenti) = LVL 17022.88.

Prasības summa ir LVL 17022.88. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta c) apakšpunktu valsts nodeva par celto prasību maksājama LVL 749.73 apmērā. Ņemot vērā, ka lietā ir viens atbildētājs un viens prasītājs ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ir LVL 3.30.

Ņemot vērā iepriekš minēto un pamatojoties uz Civillikuma 1587., 1589., 1716., 1717., 1720., 1753., 1756., 1757., 1759., 1760., 1765., 1943.pantu, 1946.panta pirmo daļu, lūdz piedzīt no /pers. A/ par labu AS "REVERTA" parādu LVL 17022.88, ko veido neatmaksātā aizdevuma summa LVL 10087.79, nesamaksātie lietošanas procenti LVL 1621.95, līgumsods LVL 4421.00 un likumiskie nokavējuma procenti LVL 892.14; samaksāto valsts nodevu LVL 749.73 un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus LVL 3.30 apmērā, noteikt AS "REVERTA" tiesības saņemt no /pers. A/ likumiskos 6% no simta gadā līdz sprieduma izpildei.

Atbildētāja rakstveida paskaidrojumus nav sniegusi

Prasītāja akciju sabiedrības „Reverta" pilnvarotā pārstāve /pers. D/ tiesas sēdē prasību uzturēja uz prasības pieteikumā norādītā pamata, paskaidroja, ka apstākļi nav mainījušies.

Atbildētāja/pers. A/ uz tiesas sēdi nav ieradusies, par tiesas sēdes vietu un laiku atbildētājai paziņots Civilprocesa likuma 56.pantā noteiktajā kārtībā, nosūtot pavēsti uz atbildētājas deklarēto dzīvesvietas adresi.

Tiesa nekonstatēja Civilprocesa likuma 209. minēto pamatu lietas izskatīšanas atlikšanai. Tiesa uzskata, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 156.panta pirmo daļu lietu var izskatīt atbildētājas prombūtnē.

Motīvu daļa

Uzklausījusi prasītājas pārstāves paskaidrojumus, pārbaudījusi lietā esošos rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma daļēji.

Tiesa noskaidroja, ka starp akciju sabiedrību „Parex banka" un /pers. A/ 2007.gada 01.novembrī noslēgts Kredīta līgums Nr.012.-07/96, saskaņā ar to /pers. A/ saņēma kredītu 14900 EUR teritorijas labiekārtošanai un būvniecība darbu uzsākšanai.

Kredīta EUR 14900 saņemšanu 16.11.2007., apliecina Rīkojums Nr. FA 020975.

2007.gada 1.novembrī starp akciju sabiedrību „Parex banka" un /pers. A/ noslēgts Ieķīlājuma līgums Nr.012.-07/96-IE2, saskaņā ar to /pers. A/ ieķīlāja akciju sabiedrībai „Parex banka" nekustamo īpašumu – 1/5 domājamās daļas no zemes gabala ar kopējo platību 1172 kv.m. un visām citām tā sastāvdaļām un piederumiem, /adrese/, kadastra numurs /numurs C/, ierakstīts Jelgavas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs D/.

No Uzņēmumu reģistra 10.05.2012. lēmuma Nr.6-12/65776 redzams, ka firma mainīta no akciju sabiedrība „Parex banka" uz akciju sabiedrība „Reverta"

Tiesa noskaidroja, ka puses ir vienojušās par darījuma būtiskajām sastāvdaļām, ar nolūku savstarpēji saistīties un saskaņā ar Civillikuma 1533.pantu šis līgums uzskatāms par galīgi noslēgtu un atzīstams par tiesīgu. Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek par pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Prasītāja prasības pieteikumā norāda, ka atbildētājas parāds ir EUR 14353,63.

Saskaņā ar Kredīta līguma II daļas 6.1.1.punktu aizdevējam ir tiesības vienpusēji atkāpties no līguma un pieprasīt, lai aizņēmējs pirms kredīta atmaksas pēdējā datuma atmaksā neatmaksāto kredītu un citus neatmaksātos līgumā noteiktos maksājumus, ja aizņēmējs nokavē kādu no kredīta līgumā paredzētajiem maksājumiem vairāk par 20 dienām.

Prasītāja pamatojoties uz Kredīta līguma II daļas 9.1.punktu, 2011.gada 29.decembrī ierakstītā vēstulē Nr.2.5.1.2.-02/688 nosūtīja /pers. A/ paziņojumu, kurā uzaicināja samaksāt parādu, un norādīja, ka ja tekošais parāds netiks samaksāts, tad noslēgtais Kredīta līgums vienpusējā kārtā tiek izbeigts 2012.gada 11.janvārī.

No lietas materiāliem pievienotā parāda summas aprēķina secināms, ka atbildētāja ir kavējusi kredīta līgumā paredzētos maksājumus 1152 dienas, tādējādi tiesa atzīst, ka prasītājai ir tiesības prasīt kredīta pirmstermiņa atmaksu.

Saskaņā ar Civillikuma 1934.pantu ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās.

Tiesai nav pamata apšaubīt prasītāja apgalvojumu par to, ka atbildētāja pilnībā nav izpildījusi saistības pēc Kredīta līguma, nav atmaksājusi pamatparāda summu EUR 14353,63.

Prasītāja ir aprēķinājusi procentus par kredīta izmantošanu saskaņā ar Kredīta līguma I daļas 1.4.1.punktā noteikto EUR 2307,83 par laika posmu no 15.10.2008. līdz 11.01.2012. un likumiskos procentus EUR 1269,41 par laika posmu no 2012.gada 12.janvāra līdz 2013.gada 3.jūlijam.

No Kredīta līguma I daļas 1.4.1.punkta redzams, ka par kredīta lietošanu jāmaksā procenti, kas sastāv no nemainīgās daļas 3 % un mainīgās daļas – EUR 6 mēnešu LIBOR likme, kas līguma noslēgšanas dienā ir 4,61 %.

Civillikuma 1753.pantā noteikts, ka ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu.

Saskaņā ar Civillikuma 1756.pantu pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu. Civillikuma 1757.pantā noteikts, ka, nolīgstot procentus, jānoteic to apmērs.

Civillikuma 1753. pantā noteikts, ka ar procentiem jāsaprot atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu. Saskaņā ar Civillikuma 1756.pantu pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu un Civillikuma 1757. pantā noteikts, ka, nolīgstot procentus, jānoteic to apmērs. Saskaņā ar Civillikuma 1765.pantu gadījumos, kad likums noteic aprēķināt likumiskos procentus, tas nolikts pa seši no simta gadā.

Tiesa atzīst, ka prasītājai ir tiesības saņemt procentus par kredīta izmantošanu prasītājas norādītajā apmērā EUR 2307,83 par laika posmu no 15.10.2008. līdz 11.01.2012. un likumiskos procentus EUR 1269,41 par laika posmu no 2012.gada 12.janvāra līdz 2013.gada 3.jūlijam.

Saskaņā ar Kredīta līguma II daļas 6.2.punktu par jebkura kredīta līgumā paredzētā maksājuma termiņa neievērošanu aizņēmējs maksā aizdevējam līgumsodu 0,25 procentu apmērā no nesamaksātās summas par katru nokavējuma dienu.

Civillikuma 1717.pantā noteikts, ka līgumsoda apmēru nosaka līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas. Civillikuma 1720. pantā noteikts, ka kreditors var prasīt kā līgumsodu, tā arī līguma izpildīšanu, ja līgumsods bijis norunāts ne tik daudz par neizpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu īstā laikā.

Prasītāja ir aprēķinājusi līgumsodu EUR 6290,51 par laika posmu no 15.11.2008. līdz 11.01.2012. Prasītājas tiesības prasīt līgumsodu izriet arī no Civillikuma 1720.panta 2.punkta, kurā noteikts, ka kreditors var prasīt kā līgumsoda, tā arī līguma izpildīšanu, ja līgumsods bijis norunāts ne tik daudz par neizpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu īstā laikā.

Judikatūrā ir atzīts, ka jautājums par līgumsoda samērīgumu un taisnīgumu konkrētos apstākļos izlemjams pēc tiesas ieskata saskaņā ar Civilprocesa likuma 5.panta norādīto taisnības apziņu un vispārējiem tiesību principiem (Augstākas tiesas Senāta Civillietu departamenta 2005.gada 26.janvāra spriedumu lietā Nr. SKC-48).

Lietā nav strīda par to, ka atbildētāja nav pildījusi līguma nosacījumus un ilgstošā laikā nav veikusi maksājumus, līdz ar to atbildības piemērošana ir saprātīga un taisnīga reakcija pret pārkāpumu. Līgumsodam ir sodīšanas un zaudējumu atlīdzināšanas funkcija, un sodam ir jābūt samērīgam, taču līgumsods nevar kļūt par nepamatotu iedzīvošanās iespēju sakarā ar cita subjekta kļūdām, neizdarībām, vai pat apzinātu pārkāpumu. Civillikuma 1.pantā ietvertais princips ir spēkā civiltiesībās kopumā, kas ir jāievēro jebkuras subjektīvās tiesības īstenošanā un jebkura subjektīvā pienākuma izpildē. Katram savas tiesības jāīsteno labā ticībā un viņš nedrīkst nepamatoti iedzīvoties uz cita rēķina.

Tiesa atzīst, ka prasījums par līgumsoda piedziņu EUR 6290,51 par laika posmu no 15.11.2008. līdz 11.01.2012. neatbilst Civillikuma 1.pantam un Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 5. un 6.pantam, tas ir pretrunā ar līgumslēdzēju pušu tiesiskās vienlīdzības principu, jo nostāda patērētāju neizdevīgā stāvoklī. Tiesa atzīst, ka samērīgs un taisnīgs sods par termiņa kavējumu ir 10% no parāda pamatsummas, līdz ar to prasība šajā daļā ir apmierināma daļēji. Tiesa uzskata, ka par labu prasītājai ir piedzenams līgumsods EUR 1435,36.

Tiesa atzīst, ka AS „Reverta" ir pierādījusi savu tiesību pēc prasījuma, līdz ar to no /pers. A/ par labu AS „Reverta" piedzenama neatmaksātā aizdevuma pamatsumma EUR 14353,63, procenti par aizdevuma lietošanu EUR 2307,83 par laika posmu no 15.10.2008. līdz 11.01.2012., likumiskie procenti EUR 1269,41 par laika posmu no 12.01.2012. līdz 03.07.2013., līgumsods EUR 1435,36 par laika posmu no 15.11.2008. līdz 11.01.2012.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā norāda prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru. Tiesa atzīst, ka prasītājai nosakāmas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt no atbildētājas likumiskos sešus procentus gadā no parāda pamatsummas, jo saskaņā ar Civillikuma 1765.pantu gadījumos, kad likums noteic aprēķināt likumiskos procentus, tas nolikts pa seši no simta gadā.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, ņemot vērā prasības apmierināto daļu, no atbildētājas par labu AS „Reverta" piedzenama valsts nodeva EUR 911,37, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 4,70, kopā EUR 916,07.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu atbildētājai nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei – desmit dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41., 193., 195., 204.[1] pantu tiesa

nosprieda:

akciju sabiedrības „Reverta" prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, akciju sabiedrībai „Reverta", vienotais reģistrācijas numurs 40003074590, parādu EUR 14353,63, procentus EUR 2307,83 par laika posmu no 15.10.2008. līdz 11.01.2012., procentus EUR 1269,41 par laika posmu no 12.01.2012. līdz 03.07.2013., līgumsodu EUR 1435,36 un tiesas izdevumus EUR 916,07, kopā EUR 20282,30 (divdesmit tūkstoši divi simti astoņdesmit divi *euro*, 30 centi).

Samaksa veicama AS ,,Citadele banka" kontā Nr.LV17PARX0012953570001.

Atzīt akciju sabiedrības „Reverta" tiesības saņemt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, 6(sešus) procentus gadā no pamatparāda summas līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai).

Noteikt termiņu no /pers. A/ labprātīgai sprieduma izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesā.

Pilns spriedums sastādīts 09.09.2014.

Tiesnese I.Risberga